



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Leven Ende Deughden Vande Vveerdighe Agnes Van Heilsbagh Gheestelycke Dochter Onder de bestieringhe der Societeyt Iesv

Huysmans, Daniel

T'Antwerpen, 1691

III. Voorganck van haer deughsaem leven.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37188

niet op, van te segghen: *Eeuwigh, eeuwigh, eeuwigh.*

Ten lesten keerde sich tot Godt, aenroepende den bystandt vande Goddelijcke Moeder, om vanden hemel te verstaen wat sy doen soude. Sy sagh claerlijck, dat het noodigh was een ander leven te beginnen, 't welck aen de nature moeyelijck soude vallen: ende voelde groote moet om 't selve t'omhelsen: verfocht alleenlijck Godts wille te kennen, ende te weten, hoe sy dit leven aen-leggen soude: met opset vanden wille Godts te volghen, ende allen teghen-strijdt t'overwinnen, oock met verlies van haer leven: Vastelijck hechtende haer betrouwen op Godt, ende op de voorspraek van sijn Alderheylighste Moeder.

III: C A P I T T E L.

Voortganck van haer deughdzaam leven.

IN deser voeghen voor-ghenomen hebbende de Godtsdienstigheyt te behertighen, heeft sy sonder uytstel bequaeme middelen gesocht ende ghevonden, om sich aengenaem te maecken aen haeren Schepper.

Voor al viel haer inden sin, dat sy moest een ootmoedighe ende volkomen Biechte spreken, Godts hulpe ende licht versoecken, om tot kennisse van haere sonden te komen; de selve met groot leetwesen versaecken, met vast voornemen van niet meer te vallen. Sy verstont Inwendelijck dat dit Godts wille was: ende en wist niet hoe sy dit werck soude ter handt nemen. Sy en hadde, soo haer docht, geen genoeghsaeme wetenschap, om bequaemelijck haer sonden te biechten: ende en wist niemant aen den welcken sy dese
on-

onderrichtinghe soude derven vraeghen.

In dese benauwtheyt quam haer te voren, dat sy soude trachten een boexken te bekomen, handelende van de Biechte. Dit bekomen hebbende, begoft het selve te lesen, ende aen te teecken, daer sy plicht vondt. Alles bereydt hebbende, sprack haer Biechte aen den Pastoor van Wassenbergh; maer en vondt gheen ruste in dese Biechte: om wat redenen en seght sy niet.

Daerom socht sy van Wassenbergh naer Ruremonde te reysen, om anderwerf haer sonden te verklaeren aen eenen Pater der Societeyt Jesu, die onlanckx inde stadt van Ruremonde haere wooninghe ghenomen hadden. Sy heeft dese ghelegentheyte bekomen, ende haer Biechte aldaer wederom gesproken met voldoeninghe. Aldus was haere ziele ghesuyvert, soo sy verhopte: 't welck den eersten ende noodighsten middel was tot een beter leven.

Te Ruremonde wesende, sach sy inde kercke der Societeyt eenighe Geestelijcke Dochters, seer godtvruchtigh ende gestichtigh in haere seden. Dese maniere van leven beviel haer seer wel: maer liet dit voor alsdan ongeacht voor-by-gaen. Doch uyt het aenschouwen van dese Dochters, die daghelijcks met alle seeghbaerheit teghenwoordigh waeren in 't heyligh Sacrificie der Misse, wiert sy gedreven, om voortaan insgelijcks alle daeghen met den Priester dat Hooghweerdigh Sacrificie aen den Hemelschen Vader te offeren. Het scheen dat sy in haer ziele inwendelijck iemandt gevoelde, die haer tot dit werck aenstouwde: ende dit was den tweeden middel, die Godt haer voorstelde, tot een godtvruchtigh leven, te weten, daghelijcks Misse te hooren,

Hier in voelde sy grooten tegen-strijdt: Want ghemerckt dat dese godtvruchtigheyt te Wassenbergh niet geploghen en wiert, dan enckelijck op Sondaghen ende Heyligh-daghen, alswanneer oock vele aen't hooren der Misse ontbraecken: viel haer in den sin, *Wat sullen de menschen segghen?* Maer noch stercker inwendelijck gedreven wordende, om dese heylige oeffeninghe t'ondernemen, heeft sy vast ghestelt, aen de Goddelijcke inspraecke te ghehoorsaemen.

Soo dan naer huys weder-gekeert zijnde, gonck daghelijcks naer de kercke, volghens haer voornemen, om in de Misse teghenwoordigh te zijn: Maer ghemerckt dat het menschelijck opsicht niet ganschelijck overwonnen en vvas, socht sy dit vverck met alle vermogen voor d'oogen der menschen te bedecken. Soo verre dat sy, oock inde kercke, daer geen menschen en vvaeren, sich verstack in een hoexken, om van niemant betrapt te vvorden.

De vermijdttheyt in een goet vverck is mishaeelijck aen Godts oogen. Daerom voelde sy geduerlijck dese inwendighe berispingen: *VVaerom verberght ghy V voor de menschen? ghy en moet geen menschen vreesen, maer Godt. Laet de menschen segghen dat hun beliest: Godt sal V in alles te hulpe komen. En volght gheen menschen, maer Godt alleen.* Hier door wiert desen strijdt door-broken ende overwonnen: ende *Agnes* gonck voortaan allen dagh opentlijck naer de Kercke, sonder op oogen of woorden der menschen te passen.

Dese kloeckmoedigheyt heeft den wegh gebaent, om noch voorder van haeren Hemelschen Stierman onderwefen te worden: Die haer in gaf, dat sy niet alleenelijck dagelijckx misse hooren, maer door de
commu-

communie meermaels op het jaer, van dit goddelijk Sacrificie deelachtigh soude zijn. Dit was den derden middel der deughdzaamheyt die haer van Godt voor gewent wiert: te weten het menighvuldiger gebruyck der HH. Sacramenten.

Sy heeft dan veerdighlijck voor-ghenomen, alle Hoogh-tijden des jaers, ende alle Fecstdagen van onse Lieve Vrouwe, te biechten ende te communiceren: ende heeft terstont dit te werck gestelt, niet tegenstaende dat vele monden niet luttel en smalden op dese nieuwigheyt, die te Wassenbergh buyten alle gebruyck was.

Wat en vermagh t'exempel niet; t'zy in't quaet, t'zy in't goet! Het quaet exempel wort seer lichtelijck ende seer gewillighlijck ingevolgt, om de quaede ende beklagelijcke genegentheyt der nature: het goet exempel voelt tegenstrijt, ende verwint nochtans allen tegenstrijt door de mede-werckinge vande gratis Godts. *Agnes* sagh in haer landt, dat die tot Godtsdienst sich begaven, met vingeren gethoont ende beschimt wierden: ende volghde de voet-stappen die d'ander gongen. Godt raeckt haer herte, ende verweckt haer, om niet alleenelijck op Sondagen ende Heyligh-dagen, maer oock op wercken-dagen inde misse tegenwoordigh te zijn: Sy is gehoorzaam, en hoort dagelijckx Misse: maer met soodaenigh achterdencken ende vermijtheydt, al of sy een leelijck feyt begaen hadde. Sy gaet ter Kercke, maer soeckt in't beginsel d'oogen der menschen op de straetē te vluchten, ende wenscht van niemant gesien te worden: verberghht sich inde Kercke in eenen hoeck, daer nochtans niemant als den Priester met sijnen dienaer inde

Kercke was: vreesende gelijk de quaet-doenders, op dit stuck bevonden te worden. Ten lesten overwint sy mannelijk allen tegenstrijt: ende gaet opentlijk de wegen, niet die d'andere gongen, maer die-men behoort te gaen. Hoort dagelijckx Misse in't gesicht van een ieder: Gaet meermaels op een jaer tot de Biechte ende tot de H. Communie: ende door dese kloekmoedige voorstellinge verweckt sy terstont vele andere, om soo loffelijk werck te volgen. Sy getuyghet dat de treffelijckste Dochters vande stadt haer dagelijckx volghden, om misse te hooren, naer dat sy voor-gegaen was: dat andere, soo mans als vrouwen, Rentiers ende Borgers, oock gevolght zijn: ende dat in korten tijdt het misse hooren, biechten, communiceren, een gemeyn gebruyck is geworden, dat vele jaeren te voren niemant en hadde dervé bestaen. Soodanigh vermogen, ende soo gheluckigen uytval heeft het goet exempel van een Dochter gehadt.

Den eersten die haer naer gevolght is, was eenen Jongh-man, woonachtigh recht over haer huys: den welcken haer Godtvruchtigheyt afgespiet hebbende, haer gevolght is, in daghelijcks Misse te hooren, ende voelde oock genegentheyte om volgens haer exempel dickwilder te Biechten ende te Communiceren: Maer wiert weder-houden, gelijk *Agnes* door d'opspraecke der menschen. Hy sprack met haer, van dit voornemen uyt te wercken, maer seyde: *Wat sullen de menschen segghen? Agnes* Antwoorde: *Wat sal Godt segghen, als wy't goet laeten om de menschen?* Sy gaf hem moet, ende hy volghde haer exempelen sonder opzicht op de menschen te nemen.

Voorder zijn oock andere Dochters, Vrouwen, ende

de mans-perfoonen gevolght , die op onse Lieve Vrouwe-dagen, ende namentlijk op de Hoogh-tijden des jaers de HH. Sacramenten gebruyecten.

Aldus is te Wassenbergh dese berispelijcke onachtsaemheyte der godtvruchtige Oeffeningen te niet ge- gaen , die *Agnes* getuyght met haer oogen gesien te hebben : de welcke soo groot was gheweest , dat op't Hooghtijt van Kersmisse, niet een enckel mensch ter tafel des Heere gonck.

De lofweerdige herstellinge van soo Heylige wercken, is door 't goet exempel van *Agnes* noch vervoordert ende versterckt geweest, als wanneer sy van Godt genoot wiert, om noch mildelijcker dit H. Sacrament te nutten. Sy en hadde tot noch toe dit niet gedaen, dan op Hoogh-tijden , ende eenige Feestdagen, soo geseyt is : maer wiert noch voorder gedreven, om alle Sondagen ende Heyligh-dagen te biechten , ende wesentlijk onsen Heere t'ontfanghen.

Hier toe van Godt verweckt zijnde , heeft sy sonder uytstel dit werck begoft : ende willende insghelijck oock in andere dese gewoonte vervoorderen , heeft voor al den voor-gemeldé Jongh-man aen-gepraemt, ende lichtelijck beweeght, om hier in van gelijckerhandt vast te zijn.

Sy getuyght dat dit een seer godtvruchtigh jonghman was, ende dat hy op desen tijdt oock belofte van eeuwighe suyverheyt aen Godt ghedaen heeft : dat hy alle Sondaghen ende Heyligh-daghen ter H. Communie gongh : dat hy salighlijck inden Heere ghestorven is, naer dat sy eenighe jaeren te Ruremonde gewoont hadde. Want hy alsdan sijn saligh af-sterven aen haer kennelijck gemaect heeft, s'nachts voor haer bedde verschijnende.

Den

Den vierden middel die Godt tot vervoorderinghe van haeren Gheestelijcken voortganch voor-g Hewent heeft, vvaerē geestelijcke boecken, naementlijck de levens der Heylighen: op dat sy uyt dese boecken soude leeren vvat haer te doen stont, om meer en meer tot haeren Schepper te naerderen. Hier bemerckte sy de lijf-kastydinghen, ende oeffeninghen van andere deughden, die de Heylighen ondernomen hebben. Hoe sy in haer selven dese dinghen uyt-gedruckt heeft, die sy in dese Levens las, sullen de volghende Capittels aenwijfen.

IV. CAPITTEL

Cloeckmoedigheyt inde bewaernisse der Suyverheyt.

AL vvas sy noch seer jonck, is even-wel van't beginsel haerder bekeeringhe, ende oock te voren, met verscheyde aenstooten van onsuuyverheyt bevochten geweest; die de helle tot verderffenisse van dese kloeckmoedighe ziele opgestockt ende Godt tot beproevinge van haer Maeghdelijcke reynigheyt toegelaeten heeft. Sy hadde van haer eerste kintsheydt grooten ende sonderlinghen af-keer, soo van alle sonden des vleesch: als van alle persoonen die door het in-volghen van dese ongereghelde lusten, tot haerder zielen verdoemenisse Godt vergrammen. Ende horende dat jemandt slave vvas van soo vuyle genegentheden, dede geerne alle neerstigheyt, om diergedijcke ontuchtigheyt te beletten.

Haeren Vader hadde te Wassenbergh twee huysen, die hy beyde voor sijn vvooninghe hiel. Terwylen dat
hy